

LIIKKEEMME PÄIVÄNPOLTTAVAT TEHTÄVÄT ¹¹⁹

Venäjän sosialidemokratia on jo monia kertoja julistanut, että Venäjän työväenpuolueen lähimpänä poliittisena tehtävänä pitää olla itsevaltiuden kukistamisen, poliittisen vapauden valtaamisen. Sen julistivat yli 15 vuotta sitten Venäjän sosialidemokratian edustajat, „Työn vapautus” ryhmän jäsenet, sen julistivat kaksi ja puoli vuotta sitten myös ne Venäjän sosialidemokraattisten järjestöjen edustajat, jotka keväällä vuonna 1898 perustivat Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen. Mutta näistä useista julkilausumista huolimatta kysymys sosialidemokratian poliittisista tehtävistä Venäjällä on nykyään jälleen astumassa päiväjärjestykseen. Monet liikkeemme edustajista sanovat epäilevänsä mainitun kysymyksen ratkaisun oikeellisuutta. Sanotaan, että tärkein merkitys on taloudellisella taistelulla, proletariaatin poliittiset tehtävät lykätään taka-alalle, näitä tehtäviä kavennetaan ja rajoitetaan, sanotaanpa sellaistakin, että puheet itsenäisen työväenpuolueen perustamisesta Venäjälle ovat yksinkertaisesti vain vieraiden sanojen toistamista, että työläisten pitää käydä yksinomaan taloudellista taistelua ja jättää politiikka intelligenteille ja liberaaleille yhteisesti. Tämä uuden uskontunnustuksen viimeisin julistus (surullisenkuuluisa „Credo” *) vie jo suorastaan siihen, että Venäjän proletariaatti tunnustetaan alaikäiseksi ja kieltäytytään täydellisesti sosialidemokraattisesta ohjelmasta. Ja „Rabotshaja Mysl” (varsinkin „Erillisliitteessään”) on esittänyt itseasiassa samoja ajatuksia. Venäjän sosialidemokratia elää parhaillaan horjunnan aikaa, aina itsekieltämykseksi kehittyvien epäilyjen

* — uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

aikaa. Toisaalta työväenliike irroitetaan sosialismista: työläisiä autetaan käymään taloudellista taistelua, mutta tällöin heille ei selitetä lainkaan taikka ei selitetä riittävästi sosialistisia päämääriä eikä koko liikkeen poliittisia tehtäviä kokonaisuudessaan. Toisaalta sosialismi irroitetaan työväenliikkeestä: Venäjän sosialistit alkavat taas puhua yhä enemmän ja enemmän siitä, että intelligenssin pitää vain omin voiminsa käydä taistelua hallitusta vastaan, koska työläiset rajoittuvat pelkästään taloudelliseen taisteluun.

Kolmenlaiset seikat ovat mielestämme valmistaneet maaperää näille surullisille ilmiöille. Ensinnäkin toimintansa alkuvaiheessa Venäjän sosialidemokraatit rajoittuivat yksistään kerhoissa suoritettavaan propagandatyöhön. Siirtyessämme harjoittamaan agitaatiota joukkojen keskuudessa, me emme aina kyenneet välttämään sitä, ettei olisi jouduttu toiseen äärimmäisyyteen. Toiseksi, toimintamme alussa meidän oli hyvin usein puolustettava olemassaolon oikeuttamme taistelussa narodnajavoljalaisia vastaan, jotka ymmärsivät „politiikan” työväenliikkeestä eristetyksi toiminnaksi ja tyypistivät politiikan pelkäksi salaliittotaisteluksi. Hyljätessään moisen politiikan sosialidemokraatit menivät äärimmäisyyksiin siirtäen poliittisen toiminnan yleensä toiselle sijalle. Kolmanneksi, toimiessaan hajallaan pienissä paikallisissa työläiskerhoissa sosialidemokraatit eivät kiinnittäneet riittävästi huomiota siihen, että on välttämätöntä järjestää vallankumouksellinen puolue, joka olisi yhdistämässä paikallisten ryhmien koko toimintaa ja tekisi mahdolliseksi vallankumouksellisen työn oikein järjestämisen. Ja hajanaisen toiminnan vallitsevuus on luonnollisesti yhteydessä taloudellisen taistelun vallitsemiseen.

Kaikki mainitut seikat aiheuttivat sen, että viehättyttiin liikkeen yhteen puoleen. „Ekonomistinen” suuntaus (mikäli tässä voidaan puhua „suuntauksesta”) synnytti yrityksiä nostaa tämä ahtaus erikoiseksi teoriaksi, yrityksiä käyttää siihen tarkoitukseen muotiin tullutta bernsteiniläisyyttä, muotiin tullutta „marxilaisuuden kritiikkiä”, joka uuden lipun varjolla ajaa läpi vanhoja porvarillisia aatteita. Vain nämä yritykset synnyttivät vaaran, joka uhkaa heikentää yhteyttä Venäjän työväenliikkeen ja Venäjän sosialidemokratian, poliittisen vapauden esitaistelijan, välillä. Ja

liikkeemme päivänpolttavimpana tehtävänä on tämän yhteyden lujittaminen.

Sosialidemokratia on työväenliikkeen ja sosialismin yhdistämistä, sosialidemokratian tehtävänä ei ole palvella passiivisesti työväenliikettä tämän liikkeen jokaisella eri asteella, vaan edustaa koko liikkeen etuja kokonaisuudessaan, osoittaa tälle liikkeelle sen lopullinen päämäärä, sen poliittiset tehtävät, varjella sen poliittista ja aatteellista itsenäisyyttä. Sosialidemokratiasta irrallaan työväenliike mataloituu ja vajoaa pakostakin porvarillisuuteen: käydessään yksistään taloudellista taistelua työväenluokka kadottaa poliittisen itsenäisyytensä, muuttuu muiden puolueiden hännässäkulkijaksi, lyö laimin ylevän velvoituksen: „työläisten vapautuksen tulee olla työläisten omana asiana”¹²⁰. Kaikissa maissa on ollut sellainen kausi, jolloin työväenliike ja sosialismi olivat olemassa toinen toisistaan erillään ja kulkivat eri teitään,— ja kaikissa maissa tämä tällainen erilläänolo on johtanut sosialismin ja työväenliikkeen heikkouteen; kaikissa maissa vain sosialismin ja työväenliikkeen yhdistäminen on luonut vankan perustan niin toiselle kuin toisellekin. Mutta jokaisessa maassa tämä sosialismin ja työväenliikkeen yhdistäminen on tapahtunut historiallisesti, tapahtunut eri tavalla paikan ja ajan olosuhteista riippuen. Venäjällä on teoreettisesti jo kauan sitten puhuttu sosialismin ja työväenliikkeen yhdistämisen välttämättömyydestä,— mutta käytännöllisesti tämä yhdistäminen on tapahtumassa vasta tätä nykyä. Tuo yhdistämisprosessi on erittäin vaikea prosessi, eikä ole mitään erikoisen ihmeellistä siinä, että sen yhteydessä ilmenee erilaista horjuntaa ja epäilyjä.

Minkä opetuksen sitten menneisyys meille antaa?

Koko venäläisen sosialismin historia on johtanut siihen, että sen päivänpolttavimmaksi tehtäväksi on osoittautunut taistelu itsevaltiudellista hallitusta vastaan, poliittisen vapauden valloittaminen; sosialistinen liikkeemme on keskitynyt, niin sanoaksemme, taisteluksi itsevaltiutta vastaan. Toisaalta historia on osoittanut, että Venäjällä sosialistisen ajattelun erilläänolo työtätekevien luokkien eturivin edustajista on paljon suurempi kuin muissa maissa, ja että tällaisen erilläänolon vallitessa Venäjän vallankumousliike on tuomittu voimattomuuteen. Tästä johtuu itsestään se tehtävä, jonka toteuttaminen on Venäjän

sosialidemokratian kutsumuksena: juurruttaa sosialistisia aatteita ja poliittista itsetietoisuutta proletariaatin suuriin joukkoihin ja järjestää vallankumouksellinen puolue, joka olisi erottamattomasti sidottu vaistonvaraiseen työväenliikkeeseen. Venäjän sosialidemokratia on jo paljon tehnyt tässä suhteessa; mutta sitäkin enemmän on vielä tehtävää. Liikkeen kasvaessa sosialidemokratian työvainio käy yhä laajemmaksi, työ yhä monipuolisemmaksi, yhä suurempi määrä liikkeen toimihenkilöitä keskittää voimansa erilaisten osatehtävien täyttämiseen, joita propagandan ja agitaation jokapäiväiset tarpeet nostavat esiin. Tämä ilmiö on aivan lainmukainen ja kiertämätön, mutta se pakoittaa kiinnittämään erikoista huomiota siihen, ettei näitä toiminnan osatehtäviä ja eri taistelumenetelmiä nosteta miksikään itsekohtaisiksi, ettei valmistelevaa työtä nosteta ainoaksi ja päätyöksi.

Meidän pää- ja perustehtävämme on edistää työväenuorakan poliittista kehitystä ja poliittista järjestymistä. Jokainen, joka lykkää tämän tehtävän toiselle sijalle, joka ei alista sille kaikkia osatehtäviä ja eri taistelumenetelmiä, hän astuu väärälle tielle ja vahingoittaa vakavasti liikettä. Sitä ovat lykkäämässä taka-alalle ensinnäkin ne, jotka kehoittavat vallankumouksellisia taistelemaan hallitusta vastaan työväenliikkeestä erillään olevien yksityisten salaliittolaiskerhojen voimilla. Toiseksi tätä tehtävää ovat lykkäämässä taka-alalle ne, jotka supistavat poliittisen propagandan, agitaation ja organisaation laajakantoisuutta, ne jotka pitävät mahdollisena ja sopivana kestitä työläisiä „politiikalla” vain heidän elämänsä poikkeuksellisina hetkinä, vain juhlatilaisuuksissa ja jotka liian auliisti vaihtavat itsevaltiudenvastaisen poliittisen taistelun erinäisten myönnytysten vaatimiseen itsevaltiudelta eivätkä pidä riittävästi huolta siitä, että nämä erinäisten myönnytysten vaatimukset nostettaisiin vallankumouksellisen työväenpuolueen systemaattiseksi ja peräänantamattomaksi taisteluksi itsevaltiutta vastaan.

„Järjestäytykää!” toistaa työläisille kaikin tavoin sanomalehti „Rabotshaja Mys”, toistavat kaikki „ekonomistisen” suuntauksen kannattajat. Ja me yhdymme tietysti täydellisesti tähän kehoitukseen, mutta lisäämme ehdottomasti siihen: järjestäytykää, mutta ei ainoastaan perustamalla apukassayhdistyksiä, lakkokassoja ja työläis-

kerhoja, järjestäytykää myös poliittiseksi puolueeksi, järjestäytykää käydäkseenne päättäväistä taistelua itsevaltiudellista hallitusta ja koko kapitalistista yhteiskuntaa vastaan. Ilman tällaista järjestäytymistä proletariaatti ei kykene nousemaan tietoisien luokkataistelun tasolle, ilman tällaista järjestäytymistä työväenliike on tuomittu jäämään voimattomaksi, eikä työväenluokan onnistu koskaan pelkäästään kassoilla, kerhoilla ja apukassayhdistyksillä täyttää omaa suurta historiallista tehtäväänsä: vapauttaa itseään ja koko Venäjän kansaa sen poliittisesta ja taloudellisesta orjuudesta. Yksikään luokka historiassa ei ole saavuttanut herruutta nostamatta esille omia poliittisia johtajiaan, parhaita edustajiaan, jotka kykenevät järjestämään liikkeen ja johtamaan sitä. Ja Venäjän työväenluokka on jo osoittanut pystyvänsä nostamaan esiin sellaisia henkilöitä: venäläisten työläisten laajalle levinnyt taistelu viimeisten 5—6 vuoden aikana on osoittanut, miten äärettömän paljon vallankumouksellista voimaa piileekään työväenluokassa, miten hallituksen hurjimmatkaan vainotoimenpiteet eivät vähennä, vaan lisäävät niiden työläisten lukua, joiden palavana pyrkimyksenä on sosialismi, poliittinen tietoisuus ja poliittinen taistelu. Toveritemme vuonna 1898 pitämä edustajakokous on asettanut tehtävän oikein eikä toistanut vieraita sanoja, se ei ole ilmentänyt yksistään vain „intelligenttien” harrastuksia... Ja meidän on ryhdyttävä päättäväisesti täyttämään näitä tehtäviä, asettamalla päiväjärjestykseen kysymyksen puolueen ohjelmasta, organisaatiosta ja taktiikasta. Sen, mitä mieltä olemme ohjelmamme perusväittämistä, olemme jo sanoneet, eikä tässä tietenkään ole paikallaan lähteä yksityiskohtaisesti kehittelemään näitä väittämiä. Organisaatiokysymyksille aiomme omistaa useita kirjoituksia lähinumeroissa. Ne ovat eräitä kipeimpiä kysymyksiämme. Siinä suhteessa olemme jääneet pahasti jälkeen Venäjän vallankumousliikkeen vanhoista toimihenkilöistä; tämä puute meidän on avoimesti tunnustettava ja keskitettävä voimamme siihen, että toiminta järjestetään konspiratiivisemmaksi, propagoidaan järjestelmällisesti toimintaohjeita, menetelmiä, joilla puijataan santarmeja ja välitetään poliisien verkot. On kasvatettava ihmisiä, jotka eivät omista vallankumoukselle ainoastaan vapaaillojaan, vaan koko elämänsä, on valmistettava järjestöä, joka olisi niin suuri, että siinä voitaisiin tehdä tarkka työnjako eri

toiminta-alojemme välillä. Mitä tulee vihdoin taktiikkakysymyksiin, niin rajoitumme tässä yhteydessä seuraavaan: sosialidemokratia ei sido käsiään, se ei rajoita toimintaansa johonkin yhteen ennakolta ajateltuun poliittisen taistelun suunnitelmaan taikka menettelytapaan,— se tunnustaa kaikki taistelukeinot, kunhan ne vain vastaavat puolueen voimavahvuuksia ja antavat mahdollisuuden saavuttaa parhaimmat näissä oloissa saavutettavissa olevat tulokset. Kun on olemassa luja järjestynyt puolue, erillinen lakko voi muodostua poliittiseksi mielenosoitukseksi, poliittiseksi voitoksi hallituksesta. Kun on olemassa luja, järjestynyt puolue, niin jollakin erillisellä paikkakunnalla puhjennut kapina voi kasvaa voittoaikaksi vallankumoukseksi. Meidän on muistettava, että taistelu hallitusta vastaan yksityisten vaatimusten puolesta ja yksityisten myönnytysten valloittaminen ovat vain pikku kahakoita vihollisen kanssa, vähäisiä etuvartiokahakoita, mutta ratkaiseva ottelu on vielä edessä. Edessämme on koko mahtavuudessaan vihollislinnoitus, josta meitä kohti syydetään satamalla kuulia ja luoteja, jotka vievät parhaimpia taistelijoitamme. Meidän on valloitettava tämä linnoitus ja me valloitamme sen, jos yhdistämme heräävän proletariaatin kaikki voimat venäläisten vallankumouksellisten kaikkien voimien kanssa yhdeksi puolueeksi, johon pyrkii kaikki, mikä Venäjällä on elävää ja rehellistä. Ja vasta silloin toteutuu venäläisen työläis-vallankumouksellisen Pjotr Aleksejevin suuri ennustus: „kohoaa miljoonaisen työkansan jäntevä käsi ja sotilaspistimin suojattu despotismin ies hajoaa tomuksi!”¹²¹.

*Kirjoitettu marraskuun
aikupuolella 1900*

*Julkaistu joulukuussa 1900
„Iskra” lehdessä I. n:rossa*

*Julkaistaan „Iskran”
tekstien mukaan*

„Iskra“ lehden 1. n:ron etusiva.—1900